

Ο ΝΟΥΜΑΣ

ΕΦΗΜΕΡΣ ΠΟΛΙΤΙΚΗ, ΦΙΛΟΛΟΓΙΚΗ ΚΑΙ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗ

ΕΚΔΙΔΕΤΑΙ ΚΑΤΑ ΣΑΒΒΑΤΟΝ

ΥΠΟ ΤΗΣ ΕΚΔΟΣΤΙΚΗΣ ΕΤΑΙΡΙΑΣ «ΤΥΠΟΣ»

Διευθυντής: Δ. Π. ΤΑΓΚΟΠΟΥΛΟΣ

== Γραφεία, Σοφοκλέους 3 ==

ΟΡΟΙ ΣΥΝΔΡΟΜΩΝ

Εσωτερικού: Έτησία Δρ. 10.— Έξάμηνος Δρ. 6.—

Εξωτερικού: Φρ. 15. Φρ. 8.—

Έκαστον φύλλον λεπτά 25

Άγγελια και διαφημίσεις διαχ. 2 ο σελος.

ΦΑΙΝΟΜΕΝΑ ΚΑΙ ΠΡΑΓΜΑΤΑ

ΣΕ μιὰ ἐπιφυλλίδα τοῦ «Βαλκανικοῦ Ταχυδρομίου» ὁ κ. Ἀριστοῦ Καμπάνης ἀγωνίζεται νὰ πείρῃ ἡμεῖς ἀνάμεσόν μας, νωταγγέλοντας τὸν Παλαμᾶ πὺς ἄρχισε νὰ ἐρωτοτροπεῖ τάχα μὲ τὴν Καθαρεύουσα καὶ νὰ συνεργάζεται μὲ καθαρευουσιάνου πρὸς «διαιώνισιν τῆς διγλωσσίας». Γιὰ νὰ παραιτηθῆ ἅπ' αὐτὸν τὸ μάταιο κόπο ὁ Καμπάνης, τοῦ δηλώνουμε πὺς τὸ ἔργο τοῦ Παλαμᾶ εἶναι σεβαστὸ γιὰ μᾶς, τόσο σεβαστὸ, ὥστε νὰν τεῦ συχωροῦμε κάθε προσωπικὴ του ἀδυναμία. Εἴτε χρονογραφημῶτα σὲ καθαρεύουσα γράφει στὸ «Ἐμπρὸς», εἴτε δυσπιστεῖ πρὸς τὴν τελικὴ νίκη τῆς δημοτικῆς, εἴτε θυσοδομεῖ πρὸς δεξιῶνισιν τῆς διγλωσσίας, γιὰ μᾶς εἶναι καὶ μένει Παλαμᾶς. Τόσο σώνει. Γιὰ τᾶλλα, ὅσα ἀραδιάζει στὴν ἐπιφυλλίδα του ὁ κ. Καμπάνης, θὰ λογαριαστέ μιά μέρα μὲ τὴν Ἱστορίαν.

ΑΣΕΒΕΙΑ καὶ χωριατιά εἶναι ὁ μετριώτερος χαρακτηρισμὸς πὺν μπορεῖ κανεὶς νὰ δώσῃ σὲ κάττι ἄπορο πὺν παρατηρήσῃ στὴν καλλιτεχνικὴ διάλεξιν τῆς κ. Θεῶνης Δρακοπούλου. Μερικὰ φαιδρὰ ποιητικὰ κλωσσόποικια, πὺν ἀκοῦνε σὲ διάφορα ὀνόματα καὶ ψευδώνυμα, χασκογελοῦσανε καὶ θρυλοῦσανε, ἢ ὅταν μιλοῦσε ὁ κ. Βουτιεριδῆς ἢ ὅταν ἡ κ. Δρακοπούλου, μὲ τὴν ξεχωριστὴ τέχνην της, ζωντάνευε τοὺς στίχους τοῦ Παλαμᾶ. Δὲν τὸ ἀρνιούμαστε πὺς χαρακτηριστικὸ τῆς Νιότης πρέπει νὰ εἶναι ἡ ζωντάνια, μὰ ἡ ζωντάνια ἐκεῖνη πὺν φανερῶνεται μὲ ἔργασίαν καὶ ὄχι μὲ χωριατοφροσῖματα.

ΤΙ εἶναι πάλι αὐτὸ πὺν διαβάσαμε; Μὲ τὸ μπᾶσμα τοῦ Μπολσεβικισμοῦ στὴν Οὐγγαρία, οἱ σύνδεσμοι τῶν καθηγητῶν τῆς Μέσης Ἐκπαίδευσης δημοσιεύσανε ψήφισμα, ζητώντας ὁμόφωνα τὴ διεθνολογίαν τῆς παιδείας. Ἐνα τέτοιο ριζοσπαστικὸ μέτρο θὰ σκότωνε βέβαια γιὰ πάντα τὸν τυφλὸ σωβινισμό καὶ θὰ παρασκευάζε ἀνθρώπους πολίτες ὅλης τῆς ἀνθρωπότητος. Ἀλλὰ τὸ εἶδος δασκάλου εἶναι αὐτὴ στὴν Οὐγγαρία, πὺν μᾶς παρουσιάζονται μὲ τὴν ἑπαναστατικότητά: Τοὺς δασκάλους ὄλων τοῦ κόσμου τοὺς γνωρίζουμε ἀνθρώπους μὲ περιορισμένον ὄριζοντα, μὲ συντηρητικὰ φρονήματα, κολημένους σὰ στρεΐδια στὴν παράδοσιν. Σὲ ποιά πηγὴ οἱ Οὐγγροὶ καθηγητῆς λούσανε τὴν ψυχὴν τους; Τί λένε γι' αὐτὰ τὰ πράγματα οἱ δικοὶ μας, πὺν δὲν ἐνοοῦνε μὲ κανέναν

τρόπο νὰ ξεκολλήσουνε ἀπὸ τὴν ρουτίαν. Χρόνια καὶ χρόνια τώρα τοὺς κοπανᾶμε τὴ γλωσσικὴ ἀλήθειαν, τοὺς δείχνουμε τὸ φῶς, καὶ αὐτοὶ κλείνουνε τὰ μάτια τους γιὰ νὰ μὴν τὸ ἴδουνε.

Ο ΣΟΦΟΣ Βυζαντινολόγος Ντὴλ ἔγραψε Βυζαντινὴ ἱστορίαν, πὺν πρόκειται νὰ μεταφραστῆ καὶ νὰ μπη στὰ Γυμνάσια μας. Νὰ κατιτὶ καθολοκληρίαν εὐχάριστο. Ἐτσι ὑπάρχει ἐλπίδα νὰ ἀποχτήσουνε καὶ τὰ κακόμοιρα τὰ Ἑλληνόπουλα ἕνα βιβλίον τῆς προκοπῆς γραμμένον ὄχι ἀπὸ διδλοκαπτηλὸ ἀλλὰ συγγραφέα ἀληθινόν. Ἀλλὰ γιὰ ὄνομα Θεοῦ. Εἶναι ἀνάγκη νὰ δοθῆ μεταφρασμένον στὰ χέρια τῶν παιδιῶν; Ἀμα μεταφραστῆ στὴν καθαρεύουσα ἀπὸ κανένα δασκάλου καθαρευουσιάνου, θὰ χάσῃ ὅλη τὴ χάριν του. Προτείνουμε τὸ βιβλίον νὰ μπη στὸ Γαλλικὸ πρωτότυπον. Ἐτσι θὰ διαβάσουνε τὰ παιδιά ἕνα ἀληθινὸ βιβλίον σὲ μιὰν ἀληθινὴν γλῶσσαν.

ΔΥΟ καινούρια ἔργα, τὸ «Τραγούδι» τοῦ Δ. Ἰ. Κηροῦ καὶ «ἡ Δημήτρα» τοῦ Δ. Τσετσεβίτη, πὺν δημοσιεύσαμε στὸ περασμένον φύλλον, κριθῆσανε εὖνοικὰ ἀπὸ τοὺς ἀναγνώστῆς μας. Καὶ τὰ δυὸ ἀνῆκουνε σὲ νέους, γιὰ τίς στῆλες τοῦλάχιστο τοῦ «Νουμᾶ», λογίους, πὺν οὔτε τοὺς γνωρίζουμε, οὔτε διαβάσαμε ποτὲ τίποτε δικό τους. Αὐτὸ τὸ γράφουμε γιὰ κάποιους πὺν μᾶς στέλνουν περὶ τῆς τραγούδιαν καὶ ἀνυπομονοῦν πὺν ἀργοῦνε νὰ δημοσιευτοῦν ἢ καὶ δὲ δημοσιεύονται καθόλου, καθὼς καὶ γιὰ μερικοὺς ἄλλους πὺν φαντάζονται καὶ μᾶς τὸ γράφουν καὶ ὅλας πὺν μόνο γιὰτὶ δὲ μᾶς εἶναι γνωστοὶ δὲ δημοσιεύουμε τὰ ἔργα τους!

ΣΤΟ ἀνεγνώστηριον τῆς Λέσχης τῶν ὑπαλλήλων τῆς Ἑθνικῆς Τροπέζας, μάθαμε πὺς δὲ γίνεται δεχτὸς ὁ «Νουμᾶς»! Βέβαια γιὰ τὸ «Νουμᾶ» αὐτὸ δὲν ἔχει καμμιὰ σημασίαν. Μὰ θέλαμε νὰ ρωτήσουμε: Ἡ Λέσχη αὐτὴ ἔγινε γιὰ νὰ συχνάζουνε σ' αὐτὴν παιδιά, νέοι μὲ καινούριαν ψυχὴν, ἢ ἔγινε σὰν ἕνα παράστημα νὰ ποῦνε τῆς περιφρητικῆς λέσχης τῶν ἐπιστημόνων, ὅπου τώρα τελευταῖαν μαζεύονται ὅλοι οἱ Μανταρινοὶ τῆς Καθαρεύουσας καὶ θηλυλεύονται γιὰ τὴ σωτηρίαν τῆς καθαρεύουσας; Μὰ ὑποθέτομε, πρὸς τιμὴν τῶν νέων, πὺς ἡ ἀπαγόρευση αὐτὴ δὲν εὐθύνει τὰ μέλη παρὰ τὸ Συμβούλιον μόνο. Ποιὸς ἔχει τὸ γεροντικὸ συντηρητικὸ πνεῦμα νὰ κρύβεται ἐκεῖ μέσα πὺν φοβάται τὸ φῶς καὶ τὴν πρόοδο.

ΤΟ ποίημα τοῦ Ἀμερικανοῦ ποιητῆ Α. Γκρόφφεν, πὺν ἐδημοσίευσεν ὁ «Νουμᾶς» στὴν πρώτη σελίδα τοῦ προηγούμενου φύλλου, ἔχει ἱστορίαν καὶ σημασίαν ξεχωριστή. Ὁ ποιητῆς, ἕνας ἀπὸ τοὺς ὀνομαστοὺς ποιητῆς τῆς Β. Ἀμερικῆς, ἔγραψε λίγους μῆνας ἔπειτα ἀπὸ τὴν ἀρχὴν τοῦ μεγάλου πόλεμου, μὲ προφητικὴν ὁλοσκόπου ἐμπνευσιν. Κι' ἔκανε τότε τὴν ἐντύπωσιν, ὥστε τὸ ξαναδημοσίευσαν πολλὰ περιοδικὰ ἀμερικανικά.

Τώρα πὺν τὸ φοβερὸν αἵματοκύλισμα τέλειωσε, καὶ πὺν φαίνεται καθαρὰ πὺς ἡ ἀνθρωπότης δὲ θγαίνει οὔτε κερδισμένη, οὔτε ἐξαγνισμένη, ἔπειτα ἀπὸ τέτοια τρομερὴ θυσίαν πὺν ἔκαμε, φαίνεται καθαρὰ πόσο δίκιον εἶχε ὁ ποιητῆς-προφήτης.